

Grašič o prilagodljivosti finančnih instrumentov EU za boljše odzivanje na krize in naravne nesreče

11.5.2026 - | gov.si

Državna sekretarka Neva Grašič se je udeležila neformalnega srečanja ministrov in državnih sekretarjev za evropske zadeve v Nikoziji. Ciprsko predsedstvo je na dnevni red umestilo večletni finančni okvir (VFO) za obdobje 2028-2034, ki je tudi sicer redna točka zasedanj Sveta za splošne zadeve. Razprava je bila posvečena odzivu na obsežne krize, kot je predviden v predlogu naslednjega VFO.

Državna sekretarka Neva Grašič na neformalnem srečanju ministrov za evropske zadeve Državna sekretarka Neva Grašič na neformalnem srečanju ministrov za evropske zadeve Državna sekretarka Neva Grašič na neformalnem srečanju ministrov za evropske zadeve Državna sekretarka Neva Grašič na neformalnem srečanju ministrov za evropske zadeve

Državna sekretarka je pozdravila še eno v nizu razprav o naslednjem VFO. »Solidarnost je ključni element evropske integracije. Slovenija želi, da so instrumenti in mehanizmi VFO predvidljivi, a hkrati dovolj fleksibilni za odzivanje na nepredvidljive dogodke, kot so geopolitične nestabilnosti, gospodarski šoki, naravne nesreče, izredne razmere na področju zdravja,« je v razpravi poudarila državna sekretarka Grašič. Povedala je, da se Slovenija v zadnjih letih sooča z več naravnimi nesrečami, med drugim s katastrofalnimi poplavami leta 2023. Odzivanje na slednje nam je omogočilo pridobitev dragocenih izkušenj na področju odzivanja na krize.

Po njenih besedah bi s strani Evropske komisije predlagani tako imenovani kaskadni sistem odzivanje na krize Slovenija podprla, če bi slednji omogočal možnost uporabe različnih stopenj mehanizma, pri čemer pa bi države članice same odločale, katera jim v dani situaciji glede na krizo najbolj ustreza. Ob tem je poudarila, da trenutni predlog mehanizma ni v prid manj razvitim državam članicam in državam, ki se bodo soočale z večjimi krizami, tudi zaradi vpliva tako zasnovanih instrumentov na zagotavljanje ključnih, že načrtovanih sredstev za dolgoročno finansiranje konvergence oziroma razvojnih razlik med državami članicami in regijami znotraj Unije. Zato bi bilo potrebno zasnovo predlaganega mehanizma preoblikovati tako, da bo boljše odražala pretekle izkušnje držav članic ter načine, kako so se te učinkovito spopadale s krizami, je še dodala.

Srečanje so ministri in državni sekretarji nadaljevali z razpravo o širitvi EU ob prisotnosti predstavnikov držav kandidatk in potencialnih držav kandidatk. Poudarek je bil tokrat na osrednji vlogi temeljnih načel v procesu širitve glede na trenutne geopolitične negotovosti. Za Slovenijo je širitev eden najmočnejših geostrateških instrumentov Unije, ki spodbuja pozitivne spremembe v bodočih članicah ter obenem prispeva k varnosti in blaginji celotnega evropskega prostora. Državna sekretarka je podprla zavezo predsedstva za konkreten napredek pri vključevanju držav Zahodnega Balkana ter Ukrajine in Moldavije. V svojem nastopu je poudarila, da je EU skupnost, ki temelji na skupnih vrednotah, ter da so pretekle širitve znatno prispevale k njeni krepitvi, podlaga za to pa so lastne zasluge in izvajanje reform s strani držav kandidatk. Obenem mora EU izpolniti svoje zaveze ter biti pripravljena sprejeti nove članice, ko slednje naredijo svoj del. »Izredno hitri geopolitični premiki so dokazali, da je širitev tudi naložba v strateško avtonomijo EU in njeno odvrtilno sposobnost. Vključitev Ukrajine in Moldavije krepi vzhodno varnostno mejo EU, medtem ko pristop držav Zahodnega Balkana zmanjšuje ranljivost za vplive zunanjih geopolitičnih akterjev.« Državna sekretarka je spomnila tudi na slovensko-nemško pobudo uporabe glasovanja s kvalificirano večino v

tehničnih korakov pristopnega procesa, ki bi prispevala k hitrejšemu in bolj učinkovitemu procesu brez nižanja standardov EU.

Slovenija prav tako podpira koncept postopne integracije, ki naj ne nadomesti, temveč pospeši proces širitve in hkrati predstavlja močno orodje za ohranjanje podpore javnosti za temeljite reforme v okviru pogajalskega procesa. Poudarila je še pomen močnega strateškega komuniciranja za zagotovitev podpore javnosti za širitev, tako v državah kandidatkah kot v državah članicah.

Na delovnem kosilu so ministri in državni sekretarji izmenjali izkušnje z britanskim ministrom za ustavo in odnose z EU Nickom Thomasom-Symondsom na temo boja proti tujemu manipuliranju z informacijami in vmešavanju. Velika Britanija je pomemben strateški partner EU pri odzivu na vse večje izzive, ki jih predstavljajo tuje dezinformacijske kampanje, pri čemer je državna sekretarka posebej poudarila pomen krepitve sodelovanja na področju Zahodnega Balkana.

<https://www.gov.si/novice/2026-05-11-grasic-o-prilagodljivosti-financnih-instrumentov-eu-za-boljse-odzivanje-na-krize-in-naravne-nesrece>